

Miestny národný výbor na Štrbskom Plese 1954 – 1964

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1564_13595	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Miestny národný výbor na Štrbskom Plese	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1954 – 1964	Časový rozsah
3.1.4.	Level of desription	Archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	1,28 bm (11 archívnych škatúl)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Miestny národný výbor na Štrbskom Plese 1954 – 1964	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	<p>Od roku 1945 pôsobili národné výbory (NV) ako orgány štátnej moci a správy s obmedzeným rozsahom samosprávnych pôsobností. Nariadením Predsedníctva SNR č. 26 Zb. SNR zo 7. apríla 1945 o národných výboroch sa s okamžitou účinnosťou ustanovili pre obce NV a pre okresy okresné národné výbory (ONV).</p> <p>Na území Vysokých Tatier začali takmer ihneď po oslobodení pracovať orgány verejnej správy: Národný výbor v Smokovcoch (29. januára 1945), Československý národný výbor v Tatranskej Lomnici (1. február 1945), Národný výbor na Štrbskom Plese (3. marec 1945). Krátko fungovali aj NV v Tatranskej Polianke a vo Vyšných Hágoch. Ich hlavným cieľom bolo vytvorenie jednotnej obce Vysoké Tatry, čím by sa naplnili plány jednotného a spoločného rozvoja osád, čo sa o dva roky aj podarilo.</p> <p>Nariadením SNR č. 52 Zb. SNR z 15. marca 1947 sa s účinnosťou od 15. mája 1947 utvorila obec Vysoké Tatry s právomocou okresu, obdobne ako pri mestách so zriadeným magistrátom.</p> <p>V roku 1949 boli v celom Česko-Slovensku vytvorené regionálne celky a orgány, nazývané po vzore Česka ako kraje. Štát ich správu vykonával prostredníctvom krajských národných výborov. Krajské zriadenie v Česko-Slovensku vzniklo na základe Ústavy 9. mája a ústavného zákona č. 150/1948 Zb.; bolo zriadené zákonom č. 280/1948 Zb. z 21. decembra 1948 o krajskom zriadení k 24. decembru 1948. Kraje sa ďalej delili na okresy, ktoré spravovali ONV.</p> <p>S účinnosťou od 11. júna 1949 v krajských mestách boli</p>	Dejiny správy pôvodcu

	<p>zriadené tzv. jednotné národné výbory, ktoré mali na území celého okresu pôsobnosť okresného národného výboru a na území krajského mesta aj pôsobnosť miestneho národného výboru, čo znamená, že krajské mesto bolo súčasťou okresu. Pre Vysoké Tatry bol zriadený jednotný národný výbor s pôsobnosťou okresného i miestneho národného výboru.</p> <p>Zákon č. 13/1954 Zb. o národných výboroch priniesol nové postavenie pre národný výbor vo Vysokých Tatrách, ktorý sa dostal bezprostredne pod riadenie Zboru povereníkov. Bol to začiatok pôsobnosti Mestského národného výboru (MsNV) vo Vysokých Tatrách so sídlom v Starom Smokovci a s kompetenciami národných výborov krajského i okresného stupňa s tým, že na území bolo kreovaných šesť obvodných národných výborov miestneho (ObNV) stupňa, v Tatranskej Lomnici, Ždiari, Starom Smokovci, Javorine, na Štrbskom Plese a v Štôle.</p> <p>Funkčné obdobie Obvodného národného výboru (ObNV) na Štrbskom Plese sa začalo po voľbách do národných výborov v máji 1954, pri ktorých bolo zvolených deväť členov, po jednom v každom volebnom obvode. Volebné obvody zaberali osady Štrbské Pleso, Nové Štrbské Pleso, Tatranská Štrba, chata Popradské pleso, obydlia na Troch studničkách a Podbanskom. Prvé slávnostné zasadnutie sa uskutočnilo 24. mája 1954 v Závodnom klube Liečebného ústavu Kriváň na Štrbskom Plese a viedol ho tajomník Imrich Kardoš. Po zložení sľubu sa predsedníctva ujal Ján Málík. Okrem toho boli zvolení aj ďalší členovia rady ObNV.</p> <p>Bežná agenda bola vybavovaná tajomníkom a predsedom ObNV. Keďže agendy postupom času pribúdalo, v jeseni roku 1954 bola prijatá pracovná sila na vedenie účtovných dokladov a administratívu. Takmer v rovnakom čase požiadal I. Kardoš o uvoľnenie z funkcie tajomníka a taktiež o pozbavenie členstva v ObNV. Doplňujúce voľby boli prevedené 2. januára 1955, v ktorých bol za člena ObNV zvolený Mikuláš Mudrík, následne sa stal aj tajomníkom.</p> <p>V novembri 1955 bol z funkcie predsedu a člena ObNV odvolaný Ján Málík. Na jeho miesto po doplňujúcich voľbách nastúpil MUDr. Ján Lukáč, riaditeľ Československých štátnych kúpeľov Štrbské Pleso. Funkciou predsedu bol síce len poverený, ale zotrval v nej až do uskutočnenia volieb do národných výborov v roku 1960. V tomto období sa na poste tajomníka vystriedali: Mikuláš Mudrík (1955 – 1957), Jozef Géci (1957 – 1958), Jozef Peihoffer (1958), Pavla Homzová (1958 – 1959) a Alojz Holeša (1959 – 1960).</p> <p>Zasadania pléna ObNV sa uskutočňovali v priemere raz do mesiaca, kde boli prerokované zásadné úlohy týkajúce sa života v obvode. Okrem rozpočtu, problémov zveľaďovacej akcie M, rekonštrukcie a úpravy miestnych komunikácií, parkov i sadov sa rokovalo aj o zásobovaní a zdravotníctve. Na programe bola aj príprava kultúrnej činnosti v osade, voľby do Národného zhromaždenia</p>	
--	---	--

	<p>a Slovenskej národnej rady, voľby sudcov z ľudu či sčítanie ľudí, domov a bytov, práca požiarnej ochrany, súťaž Karlové Vary – Vysoké Tatry, otázky národných škôl, zriadenie materských škôl a školskej jedálne.</p> <p>Zasadnutia rady ObNV boli pravidelne dvakrát mesačne, podľa štvrtročného zostaveného programu. ObNV mal pod patronátom aj prácu Výboru žien.</p> <p>Ďalšia reforma verejnej správy prišla už v roku 1960, a tá z pohľadu Tatrancov nebola až taká prajná. MsNV vo Vysokých Tatrách so sídlom v Starom Smokovci stratil kompetencie kraja i okresu. V súlade s územným členením sa tak Vysoké Tatry začlenili do Východoslovenského kraja a okresu Poprad. Zanikli ObNV a ich nástupníckou organizáciou sa stali miestne národné výbory (MNV).</p> <p>Po novej územnej organizácii bol zvolený na Štrbskom Plese MNV, ktorý prišiel odčlenením osady Tatranská Štrba (pričlenená bola k obci Štrba) o časť rozlohy. Jeho pôsobnosť sa však rozšírila na osadu Vyšné Hágy, ktorá dovtedy patrila do správneho obvodu ObNV Štôla. MNV na Štrbskom Plese spravoval územie osád Podbanské, Štrbské Pleso a Vyšné Hágy a čo do rozlohy bol najväčším obvodom v okrese Poprad.</p> <p>Po voľbách 12. júna 1960 bolo do MNV na Štrbskom Plese zvolených 15 poslancov, z toho podľa počtu obyvateľov zastupovalo 8 poslancov osadu Vyšné Hágy, 6 poslancov bolo zo Štrbského Plesa a 1 poslanec za osadu Podbanské. Nový MNV si zvolil 7-člennú radu, ako výkonný orgán MNV.</p> <p>V jednotlivých osadách boli vytvorené občianske výbory, ktoré mali piatich členov. Predsedom každého občianskeho výboru bol člen MNV.</p> <p>Rada MNV sa schádzala striedavo na Štrbskom Plese a vo Vyšných Hágoch.</p> <p>Na zasadnutí MNV 24. júla 1960 bol za predsedu zvolený MUDr. Radmír Votruba (1960 – 1964), tajomníkom bol opäť vymenovaný Alojz Holeša (1960 – 1964).</p> <p>Ani tento model spravovania územia Vysokých Tatier sa však nejavil ako optimálny, preto zvolalo vedenie MsNV v Starom Smokovci na 18. januára 1963 mimoriadne zasadnutie pléna. Jediným bodom programu bolo rokovanie o návrhu na vytvorenie Jednotného národného výboru vo Vysokých Tatrách so sídlom v Starom Smokovci. Keďže NV mali právnu oporu v Zákone o národných výboroch, k zmene bolo možné dospieť len s podporou Národného zhromaždenia, aj to však až následne, ak so zlúčením by súhlasili aj MNV v Tatranskej Lomnici a na Štrbskom Plese. Územie pod správou MNV v Štrbe už do tohto celku patriť nemalo. Reforma bola ukončená po voľbách, ktoré sa konali 14. júna 1964. Ustanovujúca schôdza MsNV v Starom Smokovci sa uskutočnila 30. júna 1964. Územie od Podbanského po Tatranskú Kotlinu zastupovalo 47 poslancov a predsedom novokoncipovaného MsNV sa stal Ing. Jozef Lukáč. MNV v Tatranskej Lomnici a na</p>	
--	---	--

		Štrbskom Plese síce prestali existovať, ale pomocnými orgánmi MsNV boli vytvorené takzvané občianske výbory v Tatranskej Kotline, Tatranskej Lomnici, Dolnom Smokovci – Pod lesom, Novom Smokovci, Tatranskej Polianke, vo Vyšných Hágoch, na Štrbskom Plese a na Podbanskom.	
3.2.3.	Archival history	<p>Celá spisová manipulácia písomností Miestneho národného výboru na Štrbskom Plese sa vykonávala prostredníctvom tajomníka MNV. Úrad sa mal riadiť kancelárskym poriadkom, spisovým poriadkom a spisovým plánom platným pre sústavu NV. Tento systém sa v starších rokoch vôbec nepoužíval, v novších iba čiastočne. Písomnosti sú v dobrom fyzickom stave. Archívne dokumenty boli uložené do škatúl pracovníkmi popradského archívu. Pri spracovaní archívneho súboru bol dodržaný provenienčný princíp. Národné výbory sa členili na organizačné útvary – odbory s presne vymedzenou pracovnou náplňou. Pri usporiadaní archívneho fondu MNV na Štrbskom Plese bolo zachované organizačné hľadisko – štruktúrno-organizačné schéma.</p> <p>Pri spracovaní archívneho fondu sa uplatnila chronologicko-registratúrna štruktúra. Všetky spisy boli usporiadané podľa ročníkov, v rámci jedného ročníka podľa vecných skupín – registratúrnych značiek platných v príslušnom období. Pri spisoch, ktoré boli pôvodne usporiadané do registratúrnych značiek, bola prehodnotená vhodnosť ich zaradenia. Spisy boli paginované. Pre usporiadanie boli použité registratúrne poriadky a plány platné v jednotlivých manipulačných obdobiach. Inventárnou jednotkou pri spisoch je jedna vecne rovnorodá skupina jedného ročníka jednej registratúrnej značky, pri registratúrnych pomôckach je jednou inventárnou jednotkou jedna kniha. Fond obsahuje 165 inventárnych jednotiek. Inventárny záznam pri registratúrnych pomôckach obsahuje inventárne číslo, názov knihy, časový rozsah a číslo škatule. Inventárny záznam spisov obsahuje inventárne číslo, ročník spisov, registratúrnu značku, číslo škatule, stručný záznam obsahu spisu a číslo spisu.</p> <p>Fond bol od počiatku ohraničený rokmi 1952 – 1964, pri jeho inventarizácii sa však prišlo na to, že vo fonde nie sú dokumenty staršie ako z roku 1954, preto navrhujeme upraviť jeho vymedzenie na roky 1954 – 1964.</p> <p>Ako sme už uviedli, písomnosti sa zachovali v dobrom fyzickom stave, žiaľ, nie sú kompletne. Zápisnice rady ObNV za rok 1957 chýbajú, z roku 1954 je to zápisnica č.1. Z roku 1954 sa nezachovala zápisnica č.5 pléna ObNV. Z rokov 1957 až 1963 sa zápisnice pléna nezachovali. Z roku 1964 sa vo fonde nachádzajú tri. Z roku 1962 chýbajú zápisnice rady MNV č. 15 a 19, z roku 1963 zápisnice č.13. Pri spracúvaní fondu MNV v Starom Smokovci sa v škatuliach našli aj zápisnice rady ObNV na Štrbskom Plese a zápisnice pléna z rokov 1957 až 1963, ktoré sme doplnili do tohto fondu, a tak sa</p>	Dejiny archívneho fondu

		podarilo takmer úplne skompletizovať zápisnice pléna i rady príslušného MNV. Vzhľadom k tomu, že sa z fondu MNV na Štrbskom Plese nezachovalo veľa spisovej dokumentácie, ponechali sme aj účtovné knihy, v ktorých je možné zmapovať činnosť a fungovanie MNV.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Fond MNV na Štrbskom Plese bol do archívu odovzdaný 25. júla 1973, zaznamenaný je v knihe prírastkov pod číslom 234. Fond prevzali pracovníci archívu od Mestského národného výboru Vysoké Tatry – Starý Smokovec.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Archívny fond obsahuje:</p> <p>zápisnice zo zasadnutí pléna a rady MNV, zápisnice zo zasadnutí stálych komisií, materiály k voľbám z roku 1960, k voľbám sudcov z roku 1961 aj sčítanie ľuďí, domov a ulíc z roku 1961, správy o pripravenosti na letnú a zimnú sezónu, spisy o organizovaní školského roka v jednotlivých školských zariadeniach, plánovanie a realizácia investičnej činnosti, rozpočtové a hospodárske písomnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úradné knihy: zápisnice zo zasadnutia pléna MNV, rady MNV a stálych komisií, zápisnice z verejných zhromaždení občanov, výboru žien a stránickej skupiny, pôsobiacej pri MNV. Medzi evidenčné knihy bola zaradená evidencia uznesení vlastných a vyšších orgánov. • Registratúrne pomôcky: registratúrne denníky. • Administratívne spisy: dedičské a súdne rozhodnutia, volebné písomnosti, územné rozhodnutia, socialistické súťaženie, stavebné a kolaudačné rozhodnutia pre organizácie, štatistické výkazy, rôzne správy a záznamy z jednaní, súpisy hospodárskych zvierat, ročné plány úloh a zasadnutí MNV, prehľady daní a poplatkov. • Účtovný materiál: ročné rozpočty, záverečné účty, účtovné knihy, peňažné denníky, knihy príjmov a výdavkov, knihy pohľadávok a účtovné zostavy. • Stavebné záležitosti: projekty a technické správy k stavbám v obci. <p>Fond ObNV na Štrbskom Plese obsahuje po roztriedení, usporiadaní a inventarizovaní 11 škatúl spisov z rokov 1954 – 1964. Časť spisov bola preradená do fondu Mestský národný výbor Starý Smokovec.</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Z archívneho fondu boli pri jeho spracúvaní vyradené dokumenty bez trvalej dokumentárnej hodnoty a duplicitné písomnosti, ktoré nemali z hľadiska historického, právneho ani správneho význam.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Archívny fond je uzatvorený. Ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Pri inventarizácii fondu MNV na Štrbskom Plese sa zvolila štruktúra platná a rešpektovaná pre inventarizáciu	Spôsob

		národných výborov, a to podľa štruktúro-chronologickej schémy: I. Úradné knihy: a. zápisnice pléna MNV z rokov 1954 – 1964, inv. č. 1 – 4, b. zápisnice rady MNV z rokov 1954 – 1964, inv. č. 5 – 15, c. komisie pri MNV z rokov 1960 – 1962, inv. č. 16 – 18. II. Spisový materiál: a. administratívne spisy, inv. č. 19 – 165.	usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	Prístup čiastočne obmedzený z dôvodu ochrany osobných údajov.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	Slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Dobrý	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids		Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Poprad, Sobotské námestie 18, 20, 058 01 Poprad	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Štátny okresný archív v Poprade. SLANINKOVÁ, Ružena – ŠTURMANOVÁ, Anna: Miestny národný výbor Vysoké Tatry Starý Smokovec 1945 – 1948. Inventár. Poprad 1984. SLANINKOVÁ, Ružena: Miestny národný výbor v Tatranskej Lomnici 1945 – 1964. Inventár. Poprad 1980. Ministerstvo vnútra SR, Štátny okresný archív v Poprade. ŠLAMPOVÁ, Martina: Jednotný národný výbor vo Vysokých Tatrách (1947) 1949 – 1954 (1959). Inventár. Poprad 2019.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	KOLLÁROVÁ, Z. – JANIGOVÁ, I. a kol. Mesto Vysoké Tatry – včera a dnes. Vysoké Tatry: Popradská tlačiareň, vydavateľstvo s.r.o., 2017. ISBN 978-80-89613-18-2.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's	Opis vyhotovila Mgr. Ingrid Janigová v júli 2019.	Informácia

	note		o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	19. 07. 2019	Dátum vyhotovenia opisu